

วิกฤตการณ์การเตรียมความพร้อมทางด้านภาษา
ของนักศึกษาพยาบาลเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

Language Preparation Crisis of Nursing Students
in Launching the ASEAN Economic Community

สุภาวดี เจริญวานิช*

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120

Supawadee Charoenwanit*

Faculty of Nursing, Thammasat University, Rangsit Centre,
Khlong Nueng, Khlong Luang, Pathum Thani 12120

บทคัดย่อ

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศผู้ร่วมริเริ่มการก่อตั้งประชาคมอาเซียนตั้งแต่ปี 2510 ซึ่งจะรวมตัวกันอย่างสมบูรณ์ในปี 2558 มีผลให้เกิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มุ่งหมายให้มีฐานการผลิตร่วมในตลาดเดียว การเคลื่อนย้ายภาคธุรกิจและภาคบริการ รวมถึงมีการเคลื่อนย้ายแรงงานที่สำคัญใน 7 กลุ่มอาชีพ คือ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล วิศวกรกรรม สถาปัตยกรรม ช่างสำรวจ และนักบัญชี เป็นไปอย่างเสรี วิชาชีพทางการพยาบาลควรมีการตื่นตัวและปรับตัวเพื่อการเตรียมพร้อมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษา ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาของเพื่อนบ้าน ในอาเซียน 10 ประเทศ เพื่อเพิ่มโอกาสในการต่อรองเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพพยาบาลทั้งในและนอกประเทศ สถาบันการศึกษาพยาบาลซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการผลิตพยาบาลที่มีศักยภาพในการทำงานให้บริการสุขภาพได้ดีในสังคม โดยให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาของนักศึกษาพยาบาลไทย เพื่อที่จะสร้างพยาบาลไทยจึงควรตื่นตัวและเตรียมความพร้อมให้มีความสามารถทั้งทางด้านวิชาชีพและด้านภาษา เพื่อความได้เปรียบในการแข่งขันในประชาคมอาเซียนและสังคมโลก

คำสำคัญ : ประชาคมอาเซียน; สถาบันการศึกษาพยาบาล; นักศึกษาพยาบาล; ความพร้อมด้านภาษา

Abstract

Schizophrenia is a devastating mental illness that directly affects about 1 % of the population worldwide

and Thailand. Its indirect impact – measurable in distress of affected individuals and their families, lost wages, and health care costs – is greater still. The bodies of knowledge on the psychosocial intervention-studied aim to decrease psychotic symptoms among drug-abusing schizophrenic patients were case management, motivation Interview, cognitive behavior therapy, social support self-help group, and the assertive community treatment which has a success in term of nursing outcomes and remain limitation. In addition, less is known about which of these specific strategies are most helpful. Lack of strongly evidence based data signifies the need for more research about the psychosocial intervention. Psychiatric nurses can have a significant effect on various aspects of psychotic symptoms for persons with schizophrenia because they can help patients adjust to challenges of hallucination, delusion and treatment due to their interpersonal relationships. In addition, the relationship of psychotic symptoms is intricate and complex. Psychotic symptom is an essential aspect for psychiatric nurses to explore. It was believed that a clear understanding of factors related psychotic symptoms would facilitate the design of an optimal and effective nursing intervention.

Keywords: ASEAN economic community; nursing educational institution; nursing student; language readiness

1. บทนำ

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations หรือ ASEAN) ได้ถือกำเนิดขึ้นในประเทศไทย โดยปฏิญญากรุงเทพฯ (The Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 หรือเมื่อ 45 ปีที่แล้ว ณ พระราชวังสราญรมย์ (กระทรวงการต่างประเทศเดิม) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ คือ พันเอก (พิเศษ) ถนัด คอมันต์ ประเทศสมาชิกที่เริ่มก่อตั้งมี 5 ประเทศ คือ ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และประเทศไทย ต่อมาได้มีสมาชิกเพิ่มเติมอีก 5 ประเทศ คือ บรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา รวมเป็น 10 ประเทศ ซึ่งจะมีประชากรรวมกันทั้งสิ้น 600 ล้านคน วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งอาเซียน คือ (1) เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค (2) เพื่อธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมือง (3) เพื่อสร้างสรรคความ

เจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ และ (4) เพื่อการพัฒนาทางสังคม วัฒนธรรม การกินดีอยู่ดีของประชาชนบนพื้นฐานของความเสมอภาค และประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก โดยมีกำหนดเป้าหมายภายในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558 อาเซียนสามารถรวมตัวกันได้ ทั้งในด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรม เพื่อให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่น ๆ ได้ โดยประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีการลงนามข้อตกลงการยอมรับร่วมกันว่าด้วยประเทศสมาชิกทั้งหมดต้องเปิดเสรี 5 ด้าน คือ การเปิดเสรีด้านการค้า ด้านการค่าบริการ ด้านการลงทุน ด้านเงินลงทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี [1,2,4]

การรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนจะทำให้สภาพของสังคมไทยในอนาคตเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต และปัจจุบันสภาพการค้า การลงทุน สภาพเศรษฐกิจจะมีความใกล้ชิดกันมากขึ้นกับประเทศ

เพื่อนบ้าน การคมนาคมจากประเทศหนึ่งสู่ประเทศหนึ่งจะมีความสะดวกสบายมากขึ้น จะมีการติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนในภูมิภาคอาเซียนมากขึ้น สังคมไทยจะกลายเป็นสังคมที่มีความหลากหลายของวัฒนธรรมมากขึ้น ความร่วมมือทางการศึกษาของประชาคมอาเซียนจะมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น การทำกิจกรรมร่วมกันของประชาชนในประชาคมอาเซียนจะเพิ่มขึ้น ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดมากขึ้นของประชาชนในภูมิภาคอาเซียน ก่อให้เกิดการตั้งถิ่นฐาน การเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติจะเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพอย่างเสรีจะทำให้สังคมไทยประกอบไปด้วยผู้คนจากประเทศเพื่อนบ้านมากกว่าปัจจุบันสังคมไทยจะเป็นสังคมหลากหลายวัฒนธรรม วิธีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทยจะสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคนต่างชาตินมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงบางส่วน เหล่านี้ย่อมกระทบต่อวิถีชีวิตของนักศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ขณะนี้ทุกประเทศที่ตกลงที่จะรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน กำลังอยู่ในระหว่างการเตรียมการเพื่อให้นักเรียน นิสิตนักศึกษาและประชาชนของแต่ละประเทศมีความพร้อมต่อการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งมีเวลาอีกไม่นาน ประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศสมาชิกหนึ่งในกลุ่มอาเซียน ก็ต้องมี การเตรียมพร้อมเพื่อการปรับตัวเช่นเดียวกัน แต่หากหันกลับมามองนักศึกษาไทยจากบทความเรื่อง “นักศึกษาคควรเตรียมตัวอย่างไรก่อนประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558” โดย ดร. จิรวัดน์ วิริงกูร ได้วิเคราะห์ว่านักศึกษาไทยตระหนักในเรื่องนี้น้อยมาก ขาดการเตรียมการที่ดี ส่วนใหญ่มองว่าไว้ถึงเวลาค่อยปรับตัวด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งการพูด อ่าน เขียน ในภาพรวมยังขาดทักษะที่ดี แต่ภาษาอังกฤษถูกกำหนดให้เป็นภาษากลางของอาเซียน 3 สถานการณ์ เช่นนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณสมบัติ

อันพึงประสงค์ของนักศึกษาพยาบาลไทยที่ตลาดโลกต้องการ รวมถึงอัตราการจ้างงาน ซึ่งในอนาคตสถานประกอบการย่อมต้องการบัณฑิตที่มีทักษะทางภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับทักษะอาชีพ นักศึกษาจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเรียนรู้ปรับตัวและเตรียมการเพื่อให้ตนเองมีความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ในอนาคต ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาพยาบาลไทย

วิชาชีพพยาบาลเป็น 1 ใน 7 วิชาชีพ ที่สามารถเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีในอาเซียน การรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนถือเป็นโอกาสที่สำคัญของนักศึกษาในการทำงานที่กว้างมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทางธุรกิจ การใช้ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะทำให้ นักศึกษาเมื่อจบการศึกษา สามารถเข้าไปทำงานในประเทศสมาชิก ได้สะดวกมากขึ้น จึงเป็นไปได้มากกว่า จะทำให้เกิดการไหลเข้าของพยาบาล จากประเทศเพื่อนบ้าน อย่างเช่น ประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ที่ต่างก็ทำการผลิตพยาบาลเพื่อการส่งออก ในทางกลับกัน ก็มีความเป็นไปได้ที่จะมีการไหลออกของพยาบาลวิชาชีพและอาจารย์พยาบาลจากประเทศไทย ไปยังประเทศที่มีกำลังซื้อสูงอย่างประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซีย นอกจากนี้นโยบายของรัฐบาลที่พยายามจะส่งเสริมประเทศไทยสู่การเป็น Medical Hub รวมไปถึงการขยายตัวของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ทั้งของรัฐและเอกชนต่างก็ต้องการพยาบาลวิชาชีพที่มีความพร้อมทั้งในด้านความรู้เรื่องการปฏิบัติตามมาตรฐานของวิชาชีพ และผู้ที่มีความพร้อมในความรู้ทางด้านภาษาและด้านความรู้พื้นฐานทางวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ เพื่อความพร้อมในการให้บริการอย่างเป็นองค์รวม คือ การดูแลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม

ระบบการศึกษาพยาบาลของสถาบันต่าง ๆ ในประเทศไทยที่ร่วมกันผลิตพยาบาล ภายใต้การควบคุมคุณภาพของสภาการพยาบาลไทยที่มีมาตรฐานในการกำกับติดตามคุณภาพการจัดการศึกษาพยาบาล ที่เป็นที่ยอมรับทั้งภูมิภาคอาเซียนและนานาชาติ ในด้านของความรู้เรื่องการให้บริการและการให้การพยาบาลดูแลรักษา ซึ่งถือได้ว่าพยาบาลที่จบจากสถาบันต่าง ๆ ในประเทศไทยที่อยู่ภายใต้การควบคุมของสภาการพยาบาลต่างมีคุณสมบัติในด้านของความรู้และคุณภาพของการให้บริการที่ตลาดทั้งในและต่างประเทศต้องการ แต่สิ่งที่คุณศึกษาพยาบาลไทยยังขาดอยู่คือ การเตรียมความพร้อมในเรื่องของความสามารถทางด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นทักษะการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน ในภาพรวม ทั้งที่ภาษาอังกฤษนั้นได้ถูกกำหนดให้เป็นภาษากลางของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน นอกจากภาษาอังกฤษแล้ว ภาษาเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศสมาชิก ก็ถือเป็นภาษาที่สำคัญอีกภาษาหนึ่งที่นักศึกษาพยาบาลไทยยังขาดทักษะ ซึ่งการขาดทักษะทางภาษาในนักศึกษาพยาบาลไทยนั้น หมายถึงการขาดสมรรถนะในการเสริมพลังอำนาจและศักยภาพในการแข่งขันกับประเทศสมาชิกอื่น ๆ ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะเป็น 1 ใน 5 ประเทศแรก ๆ ที่เข้าร่วมก่อตั้งกลุ่มประเทศอาเซียน และแม้ว่าเวลาในการเตรียมความพร้อมจะผ่านมาแล้วถึง 45 ปี และในอนาคตอันใกล้ สถานประกอบการต่าง ๆ ขอมต้องการพยาบาลที่มีทักษะทางภาษาอังกฤษ และรวมถึงทักษะทางด้านภาษาอื่น ๆ ของประเทศสมาชิก เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการให้บริการแก่ประชากรในกลุ่มประเทศสมาชิกด้วยกัน และประชากรจากกลุ่มประเทศอื่น ๆ ที่ต้องการเข้ามาใช้บริการทางด้านสุขภาพในประเทศ

ไทย แต่ทักษะทางด้านภาษารวมถึงความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน ก็ยังไม่มีเตรียมความพร้อมที่ดีพอ ประกอบกับลักษณะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรของนักศึกษาพยาบาลไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน ยังคงให้ความสำคัญกับการศึกษาโครงสร้างของภาษาอังกฤษเพื่อนำไปใช้สอบ มากกว่าการเน้นไปที่การศึกษาภาษาอังกฤษเพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์จริง ประกอบกับลักษณะของนักศึกษาพยาบาลไทยเป็นคนขี้อายไม่กล้าที่จะใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ จึงยิ่งทำให้นักศึกษาพยาบาลไทยขาดทักษะในการสื่อสารมากขึ้น ในขณะที่ประเทศเพื่อนบ้าน ถึงแม้จะมีมาตรฐานในเรื่องของการเรียนการสอนทางการพยาบาลที่ยังไม่สามารถเทียบเท่าการศึกษาพยาบาลในประเทศไทย แต่นักศึกษาพยาบาลของประเทศเพื่อนบ้านเหล่านั้นกลับมีจุดแข็งอยู่ที่การเตรียมความพร้อมในเรื่องของทักษะทางด้านภาษา ทั้งภาษาอังกฤษ หรือแม้แต่ภาษาของประเทศเพื่อนบ้านอื่น ๆ เป็นอย่างดี เพื่อเตรียมพร้อมที่จะเข้าไปสู่ประเทศต่าง ๆ เพื่อการทำงาน จากสถานการณ์ดังกล่าวขอมส่งผลกระทบต่ออนาคตของการมีงานทำ และตำแหน่ง หรือระดับการบริหารงานของพยาบาลในกลุ่มประเทศอาเซียนในอนาคตอย่างแน่นอน การวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันการศึกษาในประเทศไทยพบว่ามีกรเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษประมาณ 9-12 หน่วยกิต หรือประมาณร้อยละ 6-8 ของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด หลักสูตรถือว่ายังให้ความสำคัญกับเรื่องของภาษาน้อยมากรวมถึงรายวิชาที่จะช่วยให้เข้าใจวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งหากเรายังปล่อยให้ระบบการศึกษาของเราเป็นอย่างนี้ต่อไป แน่แน่นอนว่าสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นตามมาในอีกไม่กี่ปีข้างหน้าหลังจาก

การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ นักศึกษาพยาบาลไทยที่จบไปทำงานอาจเป็นไปได้เพียงพยาบาลผู้ปฏิบัติการที่ต้องคอยทำตามคำสั่งพยาบาลจากประเทศอื่น ๆ ที่มีความสามารถทางภาษาดีกว่าพยาบาลไทย เนื่องจากพยาบาลไทยไม่สามารถสื่อสารกับผู้รับบริการได้ ถึงแม้ว่าสถาบันผลิตพยาบาลต่าง ๆ ทั่วประเทศจะพยายามเพิ่มจำนวนการผลิตพยาบาลมากขึ้นเพื่อรับรองความต้องการพยาบาลเพิ่มแต่ยังเน้นคุณภาพของนักศึกษาพยาบาลในเรื่องมาตรฐานการบริการ แต่ให้ความสำคัญน้อยด้านการส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาพยาบาลในเรื่องของทักษะทางภาษา และความเข้าใจในเรื่องของวัฒนธรรม ของประเทศสมาชิกในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อาจมีผลทำให้นักศึกษาพยาบาลไทยที่กำลังจะจบการศึกษาขาดความสามารถในการต่อรอง ทั้งในเรื่องค่าจ้าง หรือตำแหน่งงานตามความถนัดของแต่ละคน เนื่องจากสถานประกอบการทางด้านสุขภาพต่าง ๆ มีทางเลือกมากขึ้นที่จะเริ่มคัดเลือกพนักงานในระดับภูมิภาคแทนการหาแรงงานในประเทศเพียงอย่างเดียว วุฒิกการศึกษาเท่ากัน เกรดเท่ากัน แต่จุดที่จะตัดสินว่าใครจะได้อำนาจ คือ ความสามารถทางภาษา เพื่อความคุ้มค่าและคุ้มทุนในการลงทุนจ้างบุคลากรหนึ่งตำแหน่ง ถ้าปล่อยให้สถานการณ์เป็นอย่างนี้ต่อไป อนาคตของนักศึกษาพยาบาลไทยถือว่าตกอยู่ในภวณะน่าเป็นห่วงอย่างแน่นอน

2. ข้อเสนอแนะแนวโน้มเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาก็อาจเป็นไปได้

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้นสถาบันการศึกษากาพยาบาลที่มีหน้าที่ผลิตนักศึกษาพยาบาลให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตามที่ตลาดโลกต้องการคง

ต้องหันกลับมาวิเคราะห์ ระบบการศึกษาปัจจุบันว่ามี การเตรียมความพร้อมในการที่จะผลิตพยาบาลที่มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงาน ในประชาคมอาเซียนมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาเชิงระบบทั้งปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการพัฒนานักศึกษา (process) และการประเมินผลผลิต (output) ปัจจัยนำเข้าที่ขับเคลื่อนกระบวนการผลิต คือ อาจารย์สถาบันต้องให้ความสำคัญกับการคัดเลือกและพัฒนาอาจารย์พยาบาลให้มีความสามารถทางด้านภาษามากพอที่สามารถนำไปถ่ายทอดให้นักศึกษาพยาบาลต่อไป โดยอาจจะจัดโครงการเพื่อสนับสนุนประสบการณ์ทางด้านภาษาให้กับอาจารย์ ตัวอย่างกิจกรรม ได้แก่ ทุนสนับสนุนการศึกษาเพิ่มเติมทางด้านภาษา การเสริมแรงจูงใจให้อาจารย์ต้องการพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาของตนเอง เช่น การเพิ่มค่าตอบแทนตามระดับความสามารถทางภาษา การกำหนดให้อาจารย์พยาบาลต้องมีการสอบเพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทุกปี หรือการส่งเสริมให้อาจารย์พยาบาลมีประสบการณ์การใช้ชีวิตในต่างประเทศ นอกจากการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาอาจารย์ผู้สอน ในเรื่องของความสามารถทางภาษาแล้ว ในกระบวนการผลิต (process) สถาบันผู้ผลิตพยาบาลต่าง ๆ ควรให้ความสำคัญกับการเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาเพื่อนบ้านเพื่อการสื่อสารและนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันมากกว่าการศึกษาเพียงโครงสร้างภาษาเพื่อการสอบเพียงเท่านั้นให้กับนักศึกษา โดยให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หรือหลักสูตรการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการพยาบาลในทุกชั้นปี ส่งเสริมให้มีโครงการการแลกเปลี่ยนทั้งนักศึกษา และอาจารย์ผู้สอนกับสถาบันต่างประเทศ ทั้งในประเทศกลุ่มอาเซียนด้วยกัน หรือ

กลุ่มประเทศทางฝั่งอเมริกาหรือยุโรป ที่มีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก เพื่อเพิ่มความสามารถและเป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียนภาษาและการแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมของแต่ละประเทศสมาชิกให้กับนักศึกษาพยาบาลไทยมากขึ้น และต้องปฏิบัติอย่างจริงจังไม่ใช่เพียงแค่การกำหนดนโยบายเพื่อปฏิบัติเท่านั้น เพื่อช่วยในการสร้างโอกาสการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ให้สามารถสื่อสารได้ เพราะปัจจุบันการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต ติดต่อประสานงานทางธุรกิจ ถือว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนควรรู้ ยิ่งรู้มาก ยิ่งเพิ่มศักยภาพให้กับตัวเอง สามารถติดต่อเชื่อมโยงกันได้กับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างไม่มีข้อจำกัด เพื่อสร้างโอกาสให้ตนเองสามารถทำงานในประเทศเพื่อนบ้านได้ด้วย นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้ว ผู้บริหารสถาบันการศึกษาควรส่งเสริมและให้ความสำคัญกับประสบการณ์ของนักศึกษาให้ได้มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนมากขึ้น เช่น จัดค่ายภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาพยาบาล (English summer camp for nursing students) โดยอาจมีการจัดโครงการทั้งในประเทศและต่างประเทศ โครงการการจัดหมู่บ้านภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาพยาบาล (English village for nursing students) หรือให้การตอบสนองนโยบายของรัฐในการสนับสนุนให้นักศึกษาได้ใช้ภาษาอังกฤษ เช่น การให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ใช้ภาษาอังกฤษ 3 วันใน 1 สัปดาห์ หรือมีการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาทางการพยาบาลกับประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศอื่น ๆ ในการจัดโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างสถาบัน และระหว่างประเทศ อย่างน้อย 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี เพื่อสร้างโอกาสให้กับนักศึกษาพยาบาลในการที่จะไปเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมโลกได้อย่างกว้างไกล

มากขึ้น เพราะการที่นักศึกษาพยาบาลได้มีโอกาสไปใช้ชีวิตในต่างประเทศไม่เพียงแต่มีประโยชน์ในเรื่องของทักษะทางภาษาที่นักศึกษาพยาบาลจะได้เพิ่มพูนความสามารถมากขึ้นแล้ว แต่ยังช่วยทำให้นักศึกษาพยาบาลเห็นความแตกต่างของระบบบริการทางด้านสุขภาพของในแต่ละประเทศทั้งในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้วยกันหรือแม้แต่ประเทศอื่น ๆ ซึ่งประสบการณ์ดังกล่าวจะเป็นตัวช่วยที่ดีที่จะทำให้ นักศึกษาพยาบาลไทยได้เห็นโอกาสในการสร้างและพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้ดีขึ้น เป็นต้น

นอกจากนี้ควรมีกระบวนการคิดและประเมินผลลัพธ์คือบัณฑิตว่ามีศักยภาพด้านภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติเพียงพอ เช่น การทดสอบภาษาอังกฤษตามมาตรฐานเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษา การติดตามความสามารถในการใช้ภาษาในการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อสำเร็จการศึกษา

3. สรุป

ประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกที่กำลังจะก้าวสู่การรวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในอนาคตอันใกล้นี้ ภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศสมาชิกเพื่อนบ้าน ยิ่งทวีความสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างมากสำหรับการเรียนการสอน นักศึกษาพยาบาลเพื่อการเตรียมความพร้อมสู่อนาคตถึงเวลาแล้วที่จะต้องมีการวางแผนและเตรียมความพร้อม ในการพัฒนานักศึกษาพยาบาลไทยให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมโลกคาดหวัง ต้องร่วมมือกันทั้งตัวนักศึกษาพยาบาล อาจารย์พยาบาล และสถาบันในการเตรียมความพร้อม โดยตัวนักศึกษาพยาบาลเอง ต้องมีความตระหนักรู้กับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นในสังคม สร้างโอกาสให้ตนเองเป็นผู้มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

มากขึ้นทั้งในเรื่องของการเรียนทางด้านภาษา และการเรียนรู้เรื่องของวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน อาจารย์ผู้สอนซึ่งเป็นบุคลากรสำคัญในการถ่ายทอดความรู้เพื่อพัฒนานักศึกษาและสังคม ต้องมีการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ใฝ่ศึกษาเรียนรู้ตลอดเวลา แสวงหาเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อช่วย กระตุ้นการพัฒนาความสามารถของนักศึกษาพยาบาล ในด้านภาษา และผู้บริหารต้องให้ความสำคัญพร้อม สนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนการสอนในการ เสริมสร้างให้นักศึกษาพยาบาลไทยมีทัศนคติที่ดีต่อ การเรียนรู้ กระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลไทยเห็น ความสำคัญของภาษาประจำชาติ และภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหา ความรู้ในสังคมอาเซียนและเวทีโลกต่อไป

4. เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2554, AEC Fact Book, กระทรวงพาณิชย์, นนทบุรี.
- [2] สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ, แหล่งที่มา : <http://www.bic.moe.go.th/th/index>, 20 มิถุนายน 2556.
- [3] จิรวัดน์ วีรังกูร, 2555, นักศึกษาควรเตรียมตัวอย่างไรก่อนประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558, ใน รายงานการสรุปโครงการสัมมนาเครือข่ายผู้นำนิสิต เรื่อง การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพกิจกรรมนิสิต, 5-6 มิถุนายน 2555, สำนักประกันคุณภาพ, กรุงเทพฯ.
- [4] กรมอาเซียน, 2556, ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน, กระทรวงการต่างประเทศ, กรุงเทพฯ.
- [5] พินิต ระตะนกุล, 2554, การบรรยายทางวิชาการเพื่อการสร้างความตระหนัก เรื่อง การก้าวสู่ประชาคมอาเซียน, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ.
- [6] วิทวัส ศรีวิหค, 2554, การบรรยายทางวิชาการเพื่อสร้างความตระหนัก เรื่อง การก้าวสู่ประชาคมอาเซียน, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ.
- [7] วิจิตร ศรีสุพรรณ, สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ และ กฤษดา แสงดี, 2555, การเตรียมความพร้อมของวิชาชีพการพยาบาลเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน, Thai J. Nurs. Council 27(3): 5-10.